

Statsministerens innlegg i Stortinget torsdag 10. mars 1977.
Petroleumsundersøkelser nord for 62°N (Innst. S.nr. 205,
jfr. St.meld. nr. 91 for 1975-76).

Regjeringen vil i morgen legge fram i statsråd en stortingsmelding om gjennomføring av utbyggingsprogrammet for Nord-Norge.

Det er en tilfeldighet at Stortinget behandler spørsmålet om prøveboring utenfor kysten av Nord-Norge dagen før meldingen legges fram. Men disse to sakene henger i virkeligheten meget nøye sammen. Begge er ledd i en politikk som tar sikte på å bygge ut og trygge arbeidsplasser i om-

- 2 -

råder som i sannhet har behov for det.

Det er enkelte grunnleggende trekk ved den økonomiske strukturen i Nord-Norge og i andre kystdistrikter nord for 62°N, som det er naturlig å feste oppmerksomheten ved i forbindelse med forsøksboring etter olje.

Gjennom en betydelig innsats fra landsdelens egen befolkning, fra det private næringsliv, og fra de statlige myndigheter, bl.a. gjennom utbyggingsfondet for Nord-Norge, har det lyktes å etablere levedyktige næringer til å supplere et ensidig næringsgrunnlag, i første rekke basert på fisk, i mindre utstrekning på jordbruk.

Vi vil fort se når vi sammenlikner kystdistriktene nordenfor Møre og Romsdal og hele Nord-Norge med resten av landet, at den økonomiske virksomhet ennå er meget sterkt

knyttet til fiske.

Fiske bør i all framtid være en viktig næring i Nord-Norge og i andre kyststrøk.

Men all erfaring, både i vårt land og andre land, viser at et næringsliv ensidig basert på primærnæringer ikke kan gi det stabile økonomiske nivå som et mer allsidig arbeids- og næringsliv kan. Når Regjeringen legger vekt på disse forhold er det ikke for å understreke en ensidig vekstfilosofi. Det er i første rekke for å sikre bosettingen i disse landsdelene.

En eventuell oljevirkosomhet skal ikke inn i stedet for en betydelig styrking av fiske og jordbruk.

Det må til et både/og.

En eventuell oljevirkosomhet er ikke et alternativ til øking av innsatsen i distriktsutbyggingen på et bredt felt

ellers.

Det er spørsmål om å gi nye tilskudd til dette for å skape variasjon i tilbud av arbeidsplasser.

Det er på denne brede bakgrunn vi må se Regjeringens ønske om å kartlegge mulighetene for en oljevirkosomhet i nord. Hvis det viser seg å være drivverdige forekomster, og hvis vi kan finne en rimelig avveing mellom fiske og oljevirkosomhet på de enkelte feltene, har vi en god mulighet til å kunne bringe inn et nytt fundament for den økonomiske virksomheten i disse delene av landet.

Med utgangspunkt i oljevirkosomhet vil vi få impulser til sysselsetting, produksjon og utvikling i de industrier som betjener oljevirkosomheten. Vi vil dessuten stå overfor mulighetene til å etablere virksomhet for å gjøre bruk av

produktene fra oljefeltene.

Behovet for å bringe inn elementer som kan gi et sterkere økonomisk fundament for bosettingen i våre kyst-distrikter og i store deler av Nord-Norge er så viktig at det etter Regjeringens vurdering vil være uforsvarlig å snu ryggen til de muligheter som eventuelle oljefunn innebærer.

Det vil være i vår egen hånd å avgjøre arten og omfanget av de økonomiske virksomheter det vil kunne bli tale om.

Hvis det viser seg å være drivverdige funn av olje eller gass utenfor kysten av Nord-Norge, reiser dette interessante og store muligheter for et industrielt samarbeid mellom Finland, Norge og Sverige i Nordkalottområdene. Alle tre land sliter med samme problemer på Nordkalotten, med spredt befolkningsgrunnlag, ensidig næringsliv med sterk avhengighet av primærnæringer og store avstander til de

viktigste produksjons- og forbrukssentra i hvert av de tre landene.

Hvis vi kan føre i land olje og gass til Nord-Norge, er det av største viktighet å klarlegge mulighetene for å bruke disse rikdommer som basis for en industri som reises i nordisk samarbeid. Det er både i Finland og Sverige interesse for disse perspektivene. Spørsmålet ble reist bl.a. under det nordiske statsministermøte i Helsingfors i desember i fjor. Statsministrene i de tre aktuelle land ble her enige om at det bør settes i gang en studie for å klarlegge de muligheter som vil åpne seg for en utvikling av næringslivet på Nordkalotten dersom det gjøres drivverdige funn.

En industriell oppblomstring bare i Nord-Norge, vil

kunne gjøre de regionale økonomiske problemene i de finske og svenske Nordkalottområdene vanskeligere enn i dag.

Det må unngås.

I forbindelse med den foreslåtte prøveboring etter olje har det vært mange kommentarer, spørsmål og innvendinger knyttet til sikkerhetssiden.

De mål som er satt for den tilstrekkelige sikkerhet mot uhell og ulykker under prøveboringen er skrevet i stortingsmeldingen. Disse mål er fra Regjeringens side ubetingede. På grunnlag av de faglige utredninger og tilrådinger som har stått til Regjeringens rådighet, har vi hatt, og har vi fortsatt, rimelig grunn til å tro at dette sikkerhetsnivå vil være etablert i tide til å starte prøveboringen i 1978.

Det burde nesten være overflødig å si det, men la meg

likevel presisere, at hvis det ikke skulle være etablert nødvendige sikkerhetstiltak tidsnok til å begynne prøveboringen i 1978, vil vi selvsagt heller ikke gjøre det. I så fall må boreriggen vente inntil utstyret er klart.

Men det dreier seg her om et komplisert opplegg hvor mange parter skal spille sammen. Derfor må vi nødvendigvis fastlegge en timeplan som vi ønsker å følge. Men det er like klart at hvis det blir en motsetning mellom det tidspunkt som er lagt opp i planen, og viktige sider ved planens reelle innhold, vil det måtte være tidspunktet som viker.

I forbindelse med denne saken kommer to av hovedpoengene i norsk oljepolitikk særlig tydelig fram. Det ene er at samfunnet skal ha et fast grep om alle sider ved oljevirkksomheten. Det andre er at vi holder et moderat tempo

i utvinningen.

For å oppnå dette går Regjeringen inn for at konsesjonsvilkårene skjerpes i forhold til de strenge vilkår som har eksistert i Nordsjøen til nå.

Videre vil vi at de nasjonale oljeselskapene skal spille hovedrollen i oljevirkksomheten nord for 62°.

Vi innfører strengere sikkerhets- og beredskapskrav enn de som eksisterer noe annet sted i verden hvor oljevirk-
somhet drives.

Vi legger opp til et aktivitetsmønster som er ment å skulle ta maksimalt hensyn til fiskeriene og til livet i havet.

Vi bygger opp et kontrollapparat som er mer omfattende enn vi kjenner fra noe annet samfunnsområde, og

vi etablerer nye erstatningsordninger i tilfelle uhell
skjer.

I tillegg har Regjeringen i flere år drevet et arbeid for å styrke næringsgrunnlaget både i landbruk og fiske.

Vi setter inn undersøkelser og utredninger for å finne ut hvordan eventuelle olje- og gassressurser skal utnytted for å komme de nordlige landsdeler best mulig til gode. Landsdelens egne myndigheter må stå sentralt i dette arbeidet.

I likhet med industriministeren regner jeg med at Regjeringen har Stortingets fullmakt til å fortsette forberedelsene med sikte på en forsiktig start i 1978. Vi tar så sikte på i løpet av året å legge fram en ny melding for Stortinget der Regjeringen gir sin vurdering, hvorefter Stortinget på et ajourført grunnlag kan ta sitt standpunkt.